

Dubúyi-déé kutoluú

Dubúyi-déé ńba waagálúna Taabáalú ge bokónú bósúu Kpangalam, dawwalúv-jó. Bénzée Móóláwá ge. Boogónú né, léńlé ńsódáá lóóre wánzálú ɔo né ge boogónú bosúu. Sáátú wenkí bows ńna né, Kpangalam ńba ge bánjǎá wé.

Kúbonú weení wsegédé we níbááwu né ge bánjǎá sístú: Wúro Kpórígbo, ńbá ge ńgbám kúbonú ge; biyéle waabá wéngilím kazóo kazóo.

Wíre waagurú kisoó né, woobó ńtála deeli né, ńna waalá yú kazóo. Nge waagábú ńkpóo ńdés zamóo bakpúru bekpé ńna.

Kúbonú ńmú ńwe ńna né, waalúru bíya abaalá. Wíre bujooó né, waazála ńsí. ńna ge ńdés bíya benbé boogónú beféeri ńdawaalu Kpangalam ńní sístú: inewú waazí, bulé né, ńjíní ge benbé bánlám. Sáátú kungí ge Kpangalam ńní sístú: ibó ibí yú, ńdés ńbulé; ibíya ńkónú bokpóo yú bebí. Bebí yú wóró ge a Kpangalam ńba sístú bobó bíya benbé bojó, sístú: benbé béndéé ibí yú ńdés. Binaá búbú ń Dubúyi-déé.

Dubúyi-déé ńba waagálú Kpangalam né, Náa-wóró ge boogónú bosúu. Na bebíya ńbízu bobó sukúúli né, weyéle boogónú bomoóná Kadambara ńba bafa we ńdádáare níbááwu-jó.

Bídés sáátú né, Wúro Agurúnýé díi na ku
Kadamba kowúróó.

Dubúyi-dés kowurobóónú kés natunúwá.

-Wúro Ifa-dés

-Wúro Akpó-dés

-Wúro Bángíná-dés

-Wúro Táágbá-dés

-Wúro Gúúní-dés

Wúrowá béndíi Dubúyi-dés kowúróó doo
tédú suwúu háli sinje né ndó; baa awení
na idés kowurobóówú.

1. Wúro Kpórigbó (Wúro Gúúní-dés)
2. Wúro Ifa (Wúro Ifa-dés)
3. Wúro Kumaza (Wúro Táágbá-dés)
4. Wúro Akónḡo (Wúro Ifa-dés)
5. Wúro Nyangbá (Wúro Gúúní-dés)
6. Wúro Akpó (Wúro Ifa-dés)
7. Wúro Bángíná (Wúro Bángíná-dés)
8. Wúro Akpó Búkarí (Wúro Akpó-dés)
9. Wúro Gúúní Yaakúbu (Wúro Gúúní-dés)

10. Wúro Táágbá Fuséeni (Wúro-Táágbá-dées)

11. Wúro Akpó Usá (Wúro Akpó-dées)

• Luzóo kúduzóo ge ðibí ñba wená. Kanaa Wúro-Kangba. Wúro Kpórigbó-dées kisoó-daá ge waagáná ke. Bigéé nyuruú ge nyazi kóólúnáa-dées lúti. Wíre ceñde si ina ke né, woogbóo kisoó né bukóni binú yi, idana nabúru ukú; bika wéngilím bulé né, baa lé ge wsgsená. wánnaa bidées kpínde ge a waabisi ná deeli, wándanáa bi ge. Bináa sisi:kpínde ceñde, mgsená cé mana nya, mgsená lí mana nya; a nyányi sisi: nyégéé toovonúm-dúu, môngbowúu nya. Amá, a móogbóo nya, yeke magu fanam.

Toovonúm, woogbóo ke né, nge waagu fanam Bináábilé woogoná ke usú daána na a wenbí si bulá yi kááls né, ukpedí iyéle batíiri ke, balá wenbí buubóozu né.

A binú weení booyúú kíqíídi bulá kazóo né, bánmúu kpangbóo ge balaa ke. Wenbí kéndii né nbilé.

Kangara nakúru ubá kúváyí tsedu ríña-dées ngí; amá, baa kowurobóowú wenkí na kídes kangara ge.

Séédíwá ndí-dí tówe Đubúyi-déé ndó:
Móóláwá baasí, qánnáa séédíwá lube
Đubúyi-déé.

- Téréwéréwá

- Đukééníwá

- Nowóowá

- Kóólíwá

- Níncéwá

- Bóóqéwá

- Lááréwá.

Tóo, Đubúyi-déé kées wenbí né nblé.

Kaḍaa

Nogoobiya, aláa na abaaláa Tem kaladáa,
tákaradá kina, kugée kúnvulísi dáázáḍo ge.
kínwllí dāa caanadóm wentí ḍoo dájaajaanāa
waalá bi ge ḍédée teevlāsí woozúu susúu
né.

Amá, ḍénveerim mlí sísí: tééḍi ciko ge
ḍánbllízi ḍiḡmāa. Bulé né, a weení tnyí sísí:
twná bidée wáfúlúḍe tééḍi natóru-roozí
né, wánbllízi tkaḡmaa dāa wentí tiriḡa tawe
né, bika ḍibllízi ḍinyóózi ḍilá ḡḡnāa
tūḡanāa ḍánlám ti né.

Ḍédée yíḍe ndó:

Tem ḡmáádí " EDITEM "

Póosi adákaá: 171 Sogḍeyí

Múgoobú: Caanyáawo Kpeegúúní " Móóru "

Sogḍeyí, Falaazi ndóki, 1989.